

University of Technology Katowice

**INNOVATIVE APPROACHES TO
ENSURING THE QUALITY OF
EDUCATION, SCIENTIFIC RESEARCH
AND TECHNOLOGICAL
PROCESSES**

MONOGRAPH

Katowice 2021

Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes

Edited by Magdalena Gawron-Łapuszek
Yana Suchukova

Series of monographs Faculty
of Architecture, Civil Engineering
and Applied Arts
Katowice School of Technology
Monograph 43

Publishing House of University of Technology, Katowice, 2021

Editorial board :

Michał Ekkert – PhD, Vice-Dean for Student Affairs, University of Technology, Katowice
 Magdalena Gawron-Łapuszek – PhD, University of Technology, Katowice
 Tetyana Nestorenko – Professor WST, PhD, Associate Professor, Berdyansk State Pedagogical
 University (Ukraine)
 Aleksander Ostenda – Professor WST, PhD, University of Technology, Katowice
 Yana Suchikova – DSc, Professor, Berdyansk State Pedagogical University (Ukraine)
 Magdalena Wierzbik-Strońska – mgr., University of Technology, Katowice

Reviewers:

Igor BOGDANOV – Head of Berdyansk State Pedagogical University,
 Doctor of Education, Professor;
 Gennady SHISHKIN – Professor of the Department of Physics and Methods of Teaching Physics at
 BSPU, Doctor of Pedagogical Sciences, associate professor
 Nadiya DUBROVINA – PhD, CSc., Associate Professor, School of Economics and Management in
 Public Administration in Bratislav

Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and
 Applied Arts University of Technology, Katowice

Monograph · 43

The authors bear full responsible for the text, quotations and illustrations

Copyright by University of Technology, Katowice, 2021

ISBN 978 – 83 – 957298 – 6 – 7

Editorial compilation

Publishing House of University of Technology, Katowice
 43 Rolna str. 43 40-555 Katowice, Poland
 tel. 32 202 50 34, fax: 32 252 28 75

5. Маюрникова А.А., Губаненко Г.А., Кокшаров А.А. НАССР на підприємствах громадського харчування: навч. посіб. Київ: Генеза, 2019. 196 с.

6. Дудко П.М. Переваги від впровадження системи НАССР на підприємствах харчової промисловості України. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/7488/1/20170321_EconFinance_V2_P069-071.pdf (дата звернення: 12.01.2021).

7. Безпечність харчових продуктів: сучасне законодавство, сумлінний виробник, відповідальний споживач. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MinAgro+НАССР101+2019_T2/about (дата звернення: 10.01.2021).

4.13 Ensuring the quality of higher education through access of entrants to the educational and scientific program and recognition of learning results

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ ДОСТУП ВСТУПНИКІВ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ І ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сьогодні питання забезпечення якості вищої освіти є надзвичайно актуальними як для України, так і для країн Європи. Загальновідомо, що у країнах Європи діють загальні рамки для забезпечення якісної вищої освіти з урахуванням історичного досвіду і кращих практик окремих країн. Загальна основа для забезпечення якісної вищої освіти і розробка узгодженого набору стандартів, процедур і керівних принципів для забезпечення якості в поєднанні з Болонським процесом і в рамках програми роботи щодо формування завдань систем освіти і професійної підготовки є головним пріоритетом для більшості європейських країн.

Система забезпечення якості вищої освіти ґрунтується на Європейську структуру забезпечення якості, яка ґрунтується і деталізує загальну систему забезпечення якості і є орієнтиром у контролі неперервного удосконалення систем освіти і професійного зростання на основі загальноєвропейських еталонних рівнів. Європейська структура забезпечення якості сприяє підвищенню прозорості та узгодженості дій кожної окремої держави, забезпечуючи мобільності здобувачів освіти та викладачів вищої школи, популяризації ідеї навчання впродовж усього життя.

Базова структура забезпечення якості вищої освіти передбачає певний цикл, що охоплює такі етапи: планування, реалізація, оцінка та огляд системи вищої освіти. На кожному з етапів використовуються загальні критерії, орієнтовні дескриптори та показники якості. Варто зазначити, що кожна окрема країна встановлює свій процес моніторингу якості вищої освіти, який включає внутрішні і зовнішні механізми оцінки для визначення позитивних результатів діяльності систем, процесів, процедур, а також визначає проблемні аспекти, які потребують вирішення.

Зазначимо, що загальною метою системи забезпечення якості вищої освіти є досягнення такого розвитку вищої освіти і навчання, який гарантує високоякісні результати, що будуть відповідати соціальним та економічним потребам суспільства та індивідуальним потребам здобувачів освіти, будуть запорукою адаптації останніх до швидких змін у сучасному світі. Разом з тим система забезпечення якості вищої освіти спрямована на досягнення високої ефективності навчання, забезпечення професійної кваліфікаційної структури робочою силою, що відповідає суспільним потребам, а також професійна підготовка особистості, забезпечення її конкурентоспроможності на ринку праці і особистого задоволення [7].

Установлено, що завданнями системи забезпечення якості вищої освіти є:

- створення умов для постійного поліпшення якості вищої освіти;
- забезпечення швидкого працевлаштування випускників;

- досягнення високого ступеня прихильності учасників освітнього процесу меті навчання;
- створення умов для формування культури якості, яка підтримує досягнення освітніх завдань;

- висока якість різних рівнів вищої освіти та управління, що сприяє досягненню соціально-економічних цілей розвитку [2].

У ході наукового пошуку визначено пріоритети розвитку системи забезпечення якості вищої освіти:

- забезпечення гнучкості і різноманітності способів і засобів для рівного доступу до якісної освіти і навчання;
- підвищення успішності здобувачів вищої освіти, шляхом послідовного зниження кількості тих, що не завершують навчання;
- модернізація освітніх програм, навчальних планів і методик навчання для успішного досягнення європейських стандартів якості;
- ефективний зв'язок вищої освіти і потреб ринку праці, удосконалення практичного навчання [2].

Питання забезпечення високої якості вищої освіти є надзвичайно актуальними для України, їх розв'язання передбачає такі шляхи реалізації:

- оновлення, доповнення та введення робочих регламентів для якості вищої освіти;
- розширення сфери застосування системи вищої освіти та підвищення кваліфікації викладачів, лекторів, наставників, адміністративного персоналу;
- створення ефективного механізму координації діяльності з професійної підготовки здобувачів вищої освіти усіх рівнів;
- удосконалення систем, методів і форм контролю над процесом і результатами вищої освіти;
- створення і використання електронної системи точних і адекватних інформаційних даних про якість і діапазоні послуг, досягнень вищої освіти;
- впровадження та застосування елементів позитивного досвіду для досягнення високої якості вищої освіти;
- створення і функціонування у відповідних установах структурних підрозділів (секторів, відділів), завданнями діяльності яких буде формування даних про критерії якості вищої освіти, узагальнення отриманої інформації та її аналіз;
- ефективне впровадження системи профорієнтації і консультування [2].

Варто наголосити на тому, що у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди діє ефективна система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Система внутрішнього забезпечення якості здійснюється згідно із Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди та передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- інших процедур і заходів [15].

Зазначимо, що система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти України або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди має значний досвід щодо забезпечення якості вищої освіти, який реалізується зокрема через доступ вступників до освітньо-наукової програми і визнання результатів навчання. Так, прийом абітурієнтів на навчання за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» передбачає проведення вступних іспитів. Забезпечення об'єктивного конкурсного відбору майбутніх здобувачів третього освітньо-наукового ступеня здійснюється через результати випробувань з педагогіки як фахового предмету, філософії, що є основою для майбутніх наукових пошуків, а також іноземної мови за професійним спрямуванням.

Варто зазначити, що вступники мають можливість завчасно ознайомитись із порядком проведення іспитів і відповідними програмами випробувань, які розміщуються на офіційному сайті відділу аспірантури і докторантури університету. Щорічно програми вступних випробувань переглядаються й узгоджуються із змінами у законодавстві щодо діяльності закладів вищої освіти та змінами у відповідній освітньо-науковій програмі. Разом з тим вступна кампанія передбачає кілька логічних етапів, які є однаковими для всіх вступників, прозорими, визначеними та оприлюдненими на сайті університету. Етапами вступної кампанії є такі: початок прийому заяв та документів, закінчення прийому заяв та документів, проведення фахових вступних випробувань, оприлюднення рейтингового списку вступників, зарахування вступників [3].

Вимоги до вступу на навчання за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти сприяють досягненню запланованих результатів навчання за освітньо-науковою програмою. Зокрема серед них варто назвати такі: оволодіння знаннями у сфері педагогіки та історії педагогіки (принципи, форми, методи, інноваційні процеси навчання й виховання), порівняльної педагогіки (особливості організації навчання та виховання у різних країнах світу); оволодіння уміннями здійснювати логіко-системний аналіз освітніх процесів і явищ, користуватися науковим апаратом, порівнювати, аналізувати дидактичні явища та факти.

Зазначимо, що з метою ефективного формування контингенту здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» передбачено процедури, що надають можливість опанувати знання яких бракує вступникам для досягнення запланованих результатів навчання. Наприклад, на офіційному сайті університету завчасно визначено та представлено у вільному доступі перелік питань до вступних випробувань, наведено змістовий опис усіх питань, подано рекомендований список літератури та інформаційних ресурсів. Також варто наголосити на тому, що вступники можуть вільно користуватися фондами наукової бібліотеки ХНПУ імені Г.С. Сковороди, кафедри педагогіки, а також електронними архівами репозитарію, у якому широко представлені наукові та навчально-методичні доробки викладачів університету загалом та групи забезпечення освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» зокрема [5].

На нашу думку, цінним надбанням Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди у вирішенні проблеми підвищення якості вищої освіти через доступ до освітньо-наукових програм, є проведення додаткових вступних випробувань

для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста). Порядок проведення додаткових випробувань визначено у Правилах прийому ХНПУ імені Г.С. Сковороди [17]. Додаткове вступне випробування на спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки» має на меті встановлення рівня знань із загальних питань теорії виховання, дидактики, історії педагогіки. Варто наголосити на тому, що, з метою аналізу характеру сформованих науково-професійних інтересів й мотивів професійного зростання, що відіграють важливу роль у забезпеченні побудови успішної індивідуальної освітньої траєкторії, під час додаткового вступного випробування із абітурієнтами проводиться співбесіда. Серед питань для обговорення є такі, що дозволяють виявити рівень сформованості соціальної відповідальності, прагнення самостійно вирішувати складні педагогічні професійні задачі варто. Наприклад:

- Для чого потрібні педагогічні дослідження?
- Установіть за критерієм продуктивності зв'язки педагогіки з іншими науками.

Покажіть їх взаємне збагачення.

- Взаємодія, сумісна діяльність, співробітництво: у чому їх схожість і різниця?
- У чому полягає виховний потенціал самоосвіти?
- Чи гарантує освіта вихованість, а виховання – освіченість?
- Що спільного і що особливого у різних методах навчання?
- Що ріднить імперативне навчання і учіння з задоволенням?
- У чому полягає своєрідність змісту і методів педагогічної діяльності?
- Що на Ваш погляд є більш суттєве для формування особистості – зовнішній на неї вплив, чи внутрішня робота над собою (самовиховання)?

– Чи можлива толерантність без вимогливості, дисципліни, взаємної відповідальності?

- Як пов'язані між собою професійна гідність і духовність педагога?
- Чи можливо поєднати масовість і унікальність учительської професії?

Варто зазначити, що Правила прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальний чи інформальний спосіб. Зокрема, вступники, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови.

Поруч з цим, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладів вищої освіти, урегульовано такими внутрішніми документами університету:

– «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» Розділ 11 Прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в університеті [11];

– «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди». Розділ 4 Визнання результатів навчання студента ХНПУ імені Г.С. Сковороди у закладі вищої освіти – партнері [13];

– «Положення про проходження атестації у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» [14].

– Наказ №149-од від 06.10.15 «Про порядок відшкодування коштів державного бюджету і витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців» [18].

Згідно з цими нормативними документами здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів раніше складених заліків та іспитів. Перезарахування здійснюється відділом аспірантури та докторантури за умови ідентичності назви, обсягу

навчальної дисципліни та форм підсумкового контролю. В інших випадках питання про перезарахування результатів заліків та іспитів вирішується кафедрою за умови відповідності програмних вимог з цих дисциплін.

Сьогодні особлива увага приділяється питанням визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що урегульовано такими документами:

–«Положення про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті» [12].

–«Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів і докторантів» [16].

–«Правила прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди в 2020 році» (Розділ IV. Конкурсний відбір, його організація та проведення, п.2) [17].

–«Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії поза аспірантурою у ХНПУ імені Г.С. Сковороди» [9].

Зазначимо, що результати навчання, здобуті під час навчання у системі неформальної та інформальної освіти ураховуються під час проведення атестації та формування рейтингу успішності. Так, під час формування рейтингу успішності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди для призначення академічних стипендій рейтинговий бал формується з урахуванням академічної успішності та досягнень здобувачів вищої освіти у науковій, науково-технічній, громадській та спортивній діяльності. У свою чергу під час семестрової атестації ураховується участь здобувачів у неформальному навчанні, яке відповідає напряму 011 «Освітні, педагогічні науки» або тематиці дисертаційного дослідження.

Зазначимо, що результати навчання здобуті у неформальний чи інформальний спосіб, повинні бути документально підтвердженими. Так, здобувачі освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти надають свідоцтва, сертифікати, довідки про їхню участь у різних освітньо-наукових заходах та оволодіння певними компетентностями. Варто сказати, що це дає підстави високо оцінити роботу здобувача вищої освіти за семестр. Разом з тим участь здобувачів третього освітньо-наукового рівня у систему неформального навчання є апробацією результатів наукового дослідження, що відображається у тексті дисертації та у авторефераті дисертації.

Семестрова атестація, проведена у грудні 2020 р., довела зацікавленість здобувачів освіти до участі у дистанційних онлайн-курсах. Зокрема, особливою популярністю у здобувачів користуються такі сервіси як Prometheus і Coursera, котрі пропонують авторські курси у галузі освіти.

Зауважимо, що група забезпечення спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди активно підтримує прагнення здобувачів до неформального та інформального навчання, до участі у всеукраїнських та міжнародних освітніх проєктах. Зокрема викладачі інформують здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня щодо проведення фахових майстер-класів, тренінгів, стажувань, конференцій через офіційні групи університету у соціальних мережах, на сайті університету, сайті наукової частини, сайті кафедри педагогіки, під час засідань Ради молодих учених, засідань кафедри та безпосередньо науковими керівниками здобувачів через особисте спілкування, шляхом електронного листування.

Таким чином, можна зробити висновок, що одним із напрямів забезпечення якості вищої освіти у Харківському національному педагогічному університеті є забезпечення доступу вступників до освітньо-наукової програми (відкритість та доступність інформації, визначеність критеріїв вступу, наявність переліку питань та їх змістове обґрунтування, проведення іспитів і співбесіди за фаховим спрямуванням тощо), а також визначення процедури визнання результатів навчання (визнання результатів здобутих в інших ЗВО, результатів неформального навчання і дистанційного онлайн-навчання). Разом з тим професорсько-викладацький склад університету здійснює активну підтримку здобувачів

вищої освіти, пропагує принципи навчання впродовж усього життя та активно залучає здобувачів до наукової спільноти.

Поруч із суттєвими здобутками у вирішенні окресленої проблеми забезпечення якості вищої освіти у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди, актуальними залишаються такі напрями: активізація взаємодії з різними видами стейкхолдерів, налагодження тісної співпраці щодо обговорення освітньо-наукових програм з іншими ЗВО регіону, вироблення спільної освітньої стратегії та деякі інші.

Список використаних джерел

1. Boiarska-Khomenko A., Shtefan L., Kyryliwa V., Kuznetsova O., Yushko O. (2020) Distant Programme of Developing Educational Competences. Asia-Pacific Education Research. Springer Singapore. Volume: 29 Issue: 4 Pages: 331-341. UR : <https://doi.org/10.1007/s40299-019-00487-9>
2. Боярська-Хоменко, А.В. (2019). Освіта дорослих в країнах Центральної та Східної Європи: ретроспективний аналіз : монографія. Харків : ХНПУ, Мітра. 376 с.
3. Вимоги та правила для вступу. URL:<http://hnpu.edu.ua/uk/division/abituriyentu-aspirantury-i-doktorantury>
4. Вступ до аспірантури та докторантури у 2021 році. URL: <http://hnpu.edu.ua/uk/vstup-do-aspirantury-ta-doktorantury-u-2021-roci>
5. Електронний архів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди <http://dspace.hnpu.edu.ua/>
6. Закон України про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Моделът на система за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение в България. (2011). София. 86 с.
8. Найкращі онлайн-курси України та світу. URL : <https://prometheus.org.ua/>
9. Обговорюється проєкт «Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії поза аспірантурою у ХНПУ імені Г.С. Сковороди». Доступність забезпечується шляхом розміщення документу на сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди: URL : http://nauka.hnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Pol_zdob_poza_asp_project.pdf
10. Образование <https://ru.coursera.org/browse/social-sciences/education>
11. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції). URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_1_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNPU_2016.pdf
12. Положення про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті». URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/neformalna_osvita.pdf
13. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди. URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
14. Положення про проходження атестації у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року. URL: http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/14_Polozhennya_pro_vyznannya_kvalifikatsiy.pdf
15. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди. URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_%20Vnytrishnogo%20zabespech.pdf

16. Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів і докторантів». URL:

http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/24_Polozhennya_stypendialne_zabezpechennya_2018_nova_redaktsiya.pdf

17. Правила прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди в 2020 році» (Розділ IV. Конкурсний відбір, його організація та проведення, п.2). URL:

<http://nauka.hnpu.edu.ua/%d0%b2%d1%81%d1%82%d1%83%d0%bf/>

18. Про порядок відшкодування коштів державного бюджету і витрачених на оплату послуг з підготовки фахівці. URL :

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/nakaz%20149-od.pdf

4.14 Ensuring the reliability of test results during quality control in testing laboratories

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИПРОБУВАНЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ В ВИПРОБУВАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРІЯХ

Одним з найактуальніших питань на сьогодні залишається забезпечення ринку України якісною та безпечною продукцією (харчові продукти, лікарські засоби, вироби медичного призначення, дієтичні добавки, парфумерно-косметичні засоби, іграшки, тощо), яка відповідає стандартам якості тому, що кожний споживач має право на придбання якісної та безпечної продукції. Проблема забезпечення і підвищення якості та безпечності продукції актуальна для всіх підприємств-виробників (далі - організації). Якість продукції та послуг, що надають організації визначають здатністю задовольняти вимоги замовників/споживачів, а також законодавчі та регламентовані вимоги. Якість продукції та послуг охоплює не тільки їхні передбачені функції та характеристики, але також їхні сприймані цінності та користь для замовників/споживачів [1].

Підвищення якості продукції – задача довгострокова і безперервна. З розвитком науково-технічного прогресу проблема якості не спрощується, а, навпаки, стає складнішою. Тому вирішувати її традиційними методами, тобто лише шляхом контролю якості готової продукції, практично неможливо. Повинен бути комплексний, системний підхід, реалізація якого можлива лише в рамках системи управління якістю.

Система управління якістю (далі – СУЯ) охоплює дії, за допомогою яких організація ідентифікує свої цілі та визначає процеси та ресурси, необхідні для досягнення бажаних результатів діяльності організації. Для процесів СУЯ визначається їх послідовність та взаємодія, входи та виходи, середовище функціонування (персонал, умови праці, тощо), необхідні ресурси, призначаються відповідальні особи - керівники процесів, здійснюється моніторинг діяльності процесів.

Ціллю впровадження СУЯ є підтвердження діяльності організації на відповідність вимогам нормативно-технічної документації (стандартам, нормам та ін.) та задоволення вимог з споживача.

Значну роль в підвищенні якості та безпечності продукції відіграють стандарти, які є організаційно-технічною основою систем управління якістю.

Стандарти є основними нормативно-технічними документами, в яких вимоги до забезпечення належної якості продукції та послуг встановлюються, виходячи з новітніх досягнень науки, техніки і попиту споживачів. Найбільш жорсткі вимоги щодо із забезпечення якості містяться у міжнародних стандартах, які розроблюються Міжнародною організацією стандартизації – ISO. Міжнародна організація з стандартизації є найбільшим у світі розробником добровільних міжнародних стандартів для бізнесу, урядів та суспільства.

Міжнародною організацією зі стандартизації розроблено ряд універсальних міжнародних стандартів ISO серії 9000, що визначають вимоги до системи управління

Sergiy Nezdoymynov– Odessa National Economic University

4.12 *Soroka Larysa*– Izmail State Human University

Ivanenko Iryna– Izmail State Human University

4.13 *Anna Boiarska-Khomenko*– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Dmytro Volodymyrovych Sotnikov– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Kateryna Volodymyrivna Shmatko– H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

4.14 *Natalia Ostanina*– State Institution “O.M. Marzeyev Institute for Public Health of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine”

Julia Lysenko– State Institution “O.M. Marzeyev Institute for Public Health of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine”

Raisa Stovpovska–State Scientific Research Laboratory for Quality Control Medicines

PART 5. INTERDISCIPLINARY APPROACHES IN RESEARCH AND EDUCATION

5.1 *Piminov Olexandr*– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

Shulga Luydmila– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

Faizullin Olexandr– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

Bezкровна Kateryna– National University of Pharmacy Institute of Pharmacy Professionals Qualification Improvement, Kharkiv

5.2 *Ilnytska Liubov*– Ukrainian Humanitarian Institute

5.3 *Konoplytskyi Viktor*– department of pediatric surgery National Pirogov memorial medical university, Vinnytsia, Ukraine.

Pasichnyk Oleh – department of pediatric surgery National Pirogov memorial medical university, Vinnytsia, Ukraine.

5.4 *Volodymyr Tkach*–Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich, Ukraine

Marta Kushnir–Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich, Ukraine

Yana Ivanushko –Bukovina State Medical University, Ukraine

Silvio S. de Oliveira– Federal University of the State of Mato Urosso do Sul, Brazil

Petro Yagodinets–Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich, Ukraine

Zholt Kormosh –Volynskiy National University IM. Lesi Ukrainka, Ukraine

Yuliya Bredikhina –Melitopolsky State Pedagogical University IM. Bohdan Khmelnytsky, Ukraine,

Olga Luhanska –Zaporizhzhya National University, Ukraine

Adriano O. Da Silva– Federal University of the State of Pará, Brazil

5.5 *Viktoriya Gryshchenko*– National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Viktor Tomchuk–National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

5.6 *Mnushko Zoia* – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
National University of Pharmacy

Pestun Iryna – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
National University of Pharmacy

Parfyonova Irina – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
National University of Pharmacy

Draganova Olena – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
National University of Pharmacy

Oganezova Ganna – Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
National University of Pharmacy

Rohova Olena –Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education